

Toegepaste en Technische Wetenschappen

Bijlagen bij de Call for proposals

Perspectief 2018/2019

2018/2019

Utrecht, 3 oktober 2018

Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek

Inhoudsopgave

1	Beleid Intellectual Eigendom (IE)	3
1.1	Keuze bij indiening	3
1.2	Regie voor het maken van IE&P-afspraken ligt bij NWO-domein TTW	5
1.3	Uitgangspunten van het IE-beleid van NWO-domein TTW	5
1.4	Regie voor het maken van IE&P-afspraken ligt bij de hoofdaanvrager/projectleider	6
2	Toelichting criteria Cofinanciering	7
3	Voorbeeldberekeningen cofinanciering	9
4	Vereisten aan steunbrieven	11
4.1	Vereisten steunbrieven Fase 2:	11
4.2	Voorbeeldbrief support letter Fase 2	12
4.3	Vereisten steunbrieven Fase 3:	12
4.4	Sjabloon steunbrief fase 3	14
5	Richting van de vragen aan referenten (expert-reviewers)	15
6	Technology Readiness Level	16
7	Datamanagementparagraaf	17
8	Links	19

1 Beleid Intellectual Eigendom (IE)

NWO-domein TTW realiseert kennisoverdracht tussen technische wetenschappen en gebruikers. Hierbij is het van belang dat onderzoeksresultaten in het algemeen en in het bijzonder octrooieerbare vindingen op een verantwoorde wijze behandeld worden. Het doel van NWO-domein TTW is om enerzijds de onderzoeksresultaten zo breed mogelijk te exploiteren en te publiceren met behoud van de mogelijkheid om Intellectueel Eigendom (IE)-rechten te vestigen en over te dragen of in licentie te verlenen aan de gebruiker(s) en anderzijds de samenwerking tussen onderzoekers en meerdere bedrijven te stimuleren.

De IE-regels van NWO domein TTW onderschrijven de domeinmissie en passen binnen het IE-beleid van NWO. Het NWO IE-beleid is te vinden in hoofdstuk 4 van de NWO Subsidieregeling 2017. Het NWO IE-beleid sluit aan bij de 'Spelregels voor publiek-private samenwerking' zoals die op 25 juni 2013 aan de Tweede Kamer zijn aangeboden.

Hoofdaanvragers en medeaanvragers moeten TTW-onderzoek uitvoeren in de tijd dat ze voor de kennisinstelling werken. Is dat niet het geval dan dient de andere werkgever een afstandsverklaring te tekenen, zodat kenniseigendom voor NWO-domein TTW en de kennisinstelling(en) is gewaarborgd.

Voor personeel in dienst van de start-up ten behoeve waarvan de haalbaarheidsstudie wordt aangevraagd zoals bedoeld in artikel 3.5.4 onder 4b van de brochure Perspectief 2018/2019, geldt dat zij afstand moeten doen van aanspraak op IE-rechten die voortvloeien uit de mede door TTW gefinancierde projectactiviteiten.

NWO domein TTW biedt de mogelijkheid aan kennisinstellingen om met partijen waarmee zij samenwerken eigen IE & publicatie (IE&P-)afspraken te maken. Op die manier wil NWO domein TTW sterker inspelen op de wensen van onderzoekers en medefinanciers die zijn betrokken bij TTW-projecten. Het blijft onveranderd mogelijk om te kiezen voor de aanpak waarbij NWO-domein TTW het voortouw neemt in het maken van afspraken over o.a. intellectueel eigendom. In dat geval komen de IE-rechten op de resultaten gezamenlijk toe aan NWO en de begunstigde, wiens medewerker de betreffende resultaten heeft gegenereerd.

Kennisinstellingen die voorkeur geven aan het maken van eigen IE&P-afspraken, moeten deze keuze bij indiening aangeven (met instemming van de betrokken gebruikers) en daarover binnen drie maanden na de honorering van hun TTW-project schriftelijke afspraken hebben gemaakt. De lead voor het maken van deze afspraken ligt bij de hoofdaanvrager/projectleider. De afspraken worden door NWO-domein TTW vervolgens marginaal getoetst aan de vier criteria die worden genoemd in paragraaf 1.4. Deze criteria zijn in lijn met de taak en missie van NWO-domein TTW.

1.1 Keuze bij indiening

NWO-domein TTW verzoekt de hoofdaanvrager in de verklaring Hoofdaanvrager (bijlage bij de onderzoeksaanvraag) aan te geven welke keuze er wordt gemaakt ten aanzien van het maken van IE&P-afspraken over de resultaten van het onderzoek. De twee keuzemogelijkheden en de daarbij behorende uitvoeringsvoorwaarden staan in het onderstaande kader beschreven.

Regie voor het maken van Intellectueel Eigendom & publicatie*-afspraken ligt bij NWO-domein TTW ("TTW IE&P-afspraken")

Deel 3 'Intellectuele eigendomsrechten' uit de 'Richtlijnen Gebruikerscommissie NWO-domein TTW 2017' (zie brochure op <https://www.nwo.nl/documents/ttw/projectbeheer/brochure-richtlijnen-gebruikerscommissie-nwo-domein-tt>) is van toepassing.

Toegang tot voorgrond IE-rechten voor private partij(en) / consortium:

0-10% private bijdrage private partij(en): Private partij(en) geen automatisch recht.
 11-30% private bijdrage private partij(en): Optierecht private partij/consortium.
 31-50% private bijdrage private partij(en): Non-exclusief niet-overdraagbaar commerciële licentie + optierechten op exclusief recht. Mee-betaling aan octrooikosten kan vereiste zijn.
 Private partijen kunnen hun bijdragen optellen om in een gunstigere categorie te komen.
 Vertrouwelijke gegevens worden vertrouwelijk behandeld.
 Resultaten kunnen altijd gepubliceerd worden; publicatie kan max. 9 maanden worden uitgesteld i.v.m. bescherming (octrooi) van resultaten.

Maximaal een half jaar na honorering moeten afspraken schriftelijk bevestigd zijn.

Nadere informatie over de keuzemogelijkheden staat in hoofdstuk 4 van de NWO Subsidieregeling 2017, de brochure 'Richtlijnen Gebruikerscommissie NWO-domein TTW 2017' en de betreffende/onderliggende 'Call for proposals'.

Regie voor het maken van Intellectueel Eigendom & publicatie*-afspraken ligt bij de hoofdaanvrager/projectleider ("Eigen IE&P-afspraken")

De Eigen IE&P-afspraken voldoen aan de volgende criteria:

- i Alle benodigde foreground (uit het TTW-project voortvloeiende IE) en - voor zover juridisch mogelijk - background (reeds bestaande IE van bedrijf en/of kennisinstelling) zijn beschikbaar om het project uit te voeren.
- ii Overeenkomst is erop gericht om resultaten toe te passen of te delen in zin van openbaarmaking.
- iii Openbaarmaking van de wetenschappelijke kennis uit het project zal niet worden tegengehouden door gebruikers, echter begunstigde en gebruikers bepalen in overleg de publicatietermijnen.
- iv Door begunstigde gegenereerde resultaten uit het project blijven beschikbaar voor begunstigde voor onderwijs- en onderzoekdoeleinden.

Bij indiening: Kennisinstelling(en) en alle gebruikers zijn akkoord om eigen IE&P-afspraken toe te passen op het TTW-project en verklaren dat deze IE&P-afspraken (zullen) voldoen aan criteria i t/m iv.
 Na honorering: Begunstigde(n) en alle gebruikers zijn schriftelijk akkoord met de overeenkomst.

Uiterlijk binnen drie(!) maanden na honorering ontvangt NWO-domein TTW van de projectleider:

- i. De ondertekende overeenkomst waarbij IE&P-afspraken zijn gemaakt met de gebruiker(s).
- ii. Een getekende IE&P-verklaring waarmee de begunstigde(n) verklaren dat de overeenkomst met IE&P-afspraken met de gebruiker(s) voldoet aan de gestelde criteria. Daarbij geeft de projectleider een verwijzing naar de betreffende artikelen in de overeenkomst.

NWO-domein TTW toetst de overeenkomst op de gestelde criteria, indien akkoord informeert NWO-domein TTW de projectleider over het van start mogen gaan van het project.

1.2 Regie voor het maken van IE&P-afspraken ligt bij NWO-domein TTW

NWO-domein TTW neemt het voortouw in onderhandelingen over de IE & publicatie-afspraken. Na honorering ontvangt de gebruiker die bijdraagt aan het project een brief waarin NWO-domein TTW de gebruiker informeert over de honorering van het project aan de kennisinstelling. Daarnaast verzoekt NWO-domein TTW de gebruiker om de brief voor akkoord te ondertekenen als (her)bevestiging van deelname en bijdrage aan het project. Ook kan een gebruiker de wens uiten om in een uitgebreidere overeenkomst de rechten en plichten over en weer in de samenwerking te willen bestendigen. Dit is mogelijk. Hieronder vindt u nadere informatie over het IE-beleid van NWO (zie ook de brochure ['Richtlijnen Gebruikerscommissie NWO-domein TTW 2017'](#) op <https://www.nwo.nl/over-nwo/organisatie/nwo-onderdelen/ttw/aanvrager>).

***NB:** Alle wetenschappelijke publicaties van onderzoek dat is gefinancierd op basis van toekenningen voortvloeiend uit deze 'Call for proposals' dienen onmiddellijk (op het moment van publicatie) voor iedereen Open Access toegankelijk te zijn. Er zijn verschillende manieren voor onderzoekers om Open Access te publiceren. Een uitgebreide toelichting hierop is te vinden op de NWO-website www.nwo.nl/beleid/open+science

1.3 Uitgangspunten van het IE-beleid van NWO-domein TTW

Eigendom van de onderzoeksresultaten

De eigendom van de onderzoeksresultaten van een TTW-project die door de onderzoekinstelling(en) is (zijn) gegeneerd, behoort gezamenlijk toe aan de desbetreffende kennisinstelling(en) en NWO.

- De eigendom van de onderzoeksresultaten van een TTW-project die uitsluitend door een gebruiker(s) is (zijn) gegeneerd behoort toe aan de desbetreffende gebruiker(s). De gebruiker(s) geeft (geven) NWO-domein TTW en de onderzoekinstelling 'freedom to operate'.
- De eigendom van de onderzoeksresultaten van een TTW-project die door de onderzoekinstelling(en) en gebruiker(s) gezamenlijk zijn gegeneerd behoort toe aan de desbetreffende kennisinstelling(en) en NWO. Indien de mede-uitvindende gebruiker meer dan 10% personele cofinanciering heeft geleverd aan het project verkrijgt deze gebruiker een royalty-vrij niet-exclusief niet-overdraagbaar gebruiksrecht.
- Bestaande IE-rechten blijven eigendom van de rechthebbende die de IE rechten inbrengt in het project. Deze rechthebbende geeft voor zover dit juridisch mogelijk is en er geen zwaarwegende bedrijfseconomische bezwaren zijn, 'freedom to operate', e.e.a. ter beoordeling van de rechthebbende die hierin redelijk zal zijn'.
- 'Freedom to operate' betekent dat de eigenaar van de intellectuele eigendom licenties verstrekt aan anderen binnen het project:
 - voor zover juridisch mogelijk
 - voor zover noodzakelijk voor het project (gratis)
 - voor zover noodzakelijk voor de exploitatie van (andere) onderzoeksresultaten (tegen marktprijs)
 - voor zover het de redelijke commerciële belangen van de eigenaar niet schaadt.

Bescherming van de onderzoeksresultaten, geheimhouding en publicaties

NWO-domein TTW hecht veel belang aan kennisbescherming als die bescherming de kansen om kennisoverdracht te realiseren vergroot. Bij toetreding van gebruikers tot de gebruikerscommissie bij aanvang of in de loop van het onderzoek

verplichten de gebruikers zich tot geheimhouding van de onderzoeksresultaten. Vooraf of tijdens de looptijd van het project kan worden afgesproken kennis binnen een project niet te beschermen, indien dit de kennisexploitatie ten goede komt. De onderzoeker is verplicht eventuele uitvindingen onmiddellijk te melden aan NWO-domein TTW. NWO-domein TTW dient vooraf duidelijkheid te hebben over belemmeringen om resultaten vrijelijk te kunnen gebruiken of exploiteren. Als blijkt dat er belemmeringen zijn voor de uitvoering van het IE-beleid van NWO-domein TTW, zal NWO-domein TTW aanvullende voorwaarden stellen. Indien tijdens de uitvoering van het project blijkt dat de projectleider heeft verzuimd dergelijke relevante informatie te melden, kan NWO-domein TTW het project opschorten totdat de belemmeringen zijn weggenomen. NWO-domein TTW kan daarbij verzoeken om inzage in contracten en/of octrooien. Contracten mogen niet in conflict zijn met het IE-beleid van NWO-domein TTW. Als blijkt dat NWO-domein TTW niet vrijelijk over de resultaten uit het TTW-onderzoek kan beschikken, kan NWO-domein TTW besluiten het project niet te honoreren dan wel stop te zetten.

1.4 Regie voor het maken van IE&P-afspraken ligt bij de hoofdaanvrager/projectleider

Indien de hoofdaanvrager/projectleider er voor kiest om eigen intellectueel eigendomsrechten en publicatie afspraken te maken met de gebruiker(s) dan dienen de afspraken schriftelijk vastgelegd te zijn en te voldoen aan de volgende voorwaarden:

- i. Alle benodigde foreground (uit het TTW-project voortvloeiende IE) en – voor zover juridisch mogelijk - background (reeds bestaande IE van bedrijf en/of kennisinstelling) zijn beschikbaar om het project uit te voeren.
- ii. Overeenkomst is erop gericht om resultaten toe te passen of te delen in zin van openbaarmaking.
- iii. Openbaarmaking van de wetenschappelijke kennis uit het project zal niet worden tegengehouden door gebruikers, echter begunstigde en gebruikers bepalen in overleg de publicatietermijnen.
- iv. Door begunstigde gegenereerde resultaten uit het project blijven beschikbaar voor begunstigde voor onderwijs- en onderzoekdoeleinden.

Bovendien geldt bij indiening c.q. honorering de volgende voorwaarde:

- Bij indiening: Begunstigde(n) en alle gebruikers zijn akkoord om eigen afspraken over intellectuele eigendom en publicatie toe te passen op het TTW-project en verklaren dat deze afspraken (zullen) voldoen aan criteria i t/m iv .
- Na honorering: Begunstigde(n) en alle gebruikers zijn schriftelijk akkoord met de overeenkomst.

Door de projectleider wordt binnen drie maanden na honorering een kopie aangeleverd van de overeenkomst. Daarbij wordt per genoemde voorwaarde aangegeven waar in de overeenkomst dit geregeld is.

Tevens verklaren alle betrokken begunstigten en gebruikers binnen drie (3) maanden na honorering, door middel van het ondertekenen en retourneren van het contract dat aan de gestelde voorwaarden is voldaan.

Indien na toetsing blijkt dat de gemaakte afspraken niet voldoen aan de hierboven genoemde voorwaarden, kan NWO-domein TTW eenmalig de genoemde termijn van drie (3) maanden na honorering verlengen met maximaal twee (2) maanden om de gebruiker(s) en de begunstigde(n) de gelegenheid te geven de afspraken aan te passen zodat ze wel voldoen aan de gestelde criteria.

Indien niet wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden dan is niet voldaan aan de voorwaarden van honorering en is er geen sprake van toekenning van de financiering.

2 Toelichting criteria Cofinanciering

Toelichting Criteria m.b.t. cofinanciering

NWO-domein TTW gebruikt de financiële cofinanciering ter dekking van een gedeelte van de projectkosten. NWO-domein TTW stuurt na honorering een factuur naar gebruikers die een financiële bijdrage hebben toegezegd. Na ontvangst wordt het geld toegewezen op het project. De in de steunbrief genoemde financiële bijdrage wordt aan NWO-domein TTW betaald.

NWO-domein TTW accepteert personele inzet en materiële bijdragen als cofinanciering op voorwaarde dat deze gekapitaliseerd worden en dat deze integraal onderdeel uitmaken van het project. Dit moet duidelijk worden in de beschrijving en de planning/fasering van het onderzoek.

NWO-domein TTW is hoofdfinancier in de projecten. Projectaanvragen waarbij de cofinanciering van de gebruikers het bedrag ten laste van NWO-domein TTW overschrijdt, worden niet in behandeling genomen.

NWO-domein TTW gaat ervan uit dat verstrekkers van cofinanciering een belang hebben als gebruiker en dus als toepasser van de onderzoeksresultaten buiten de wetenschap. Cofinanciers nemen altijd deel aan de gebruikerscommissie.

NWO-domein TTW gaat ervan uit dat verstrekkers van cofinanciering een belang hebben als gebruiker en dus als toepasser van de onderzoeksresultaten buiten de wetenschap. Hogescholen en HBO instellingen zijn derhalve uitgesloten als cofinancier.

Cofinanciers, evenals project betrokkenen, nemen altijd deel aan de gebruikerscommissie.

Overheidsinstellingen kunnen diverse rollen spelen binnen TTW-projecten, te weten: (1) als onderzoekspartner (zonder recht op TTW-financiering), (2) als uitvoerder van een specifieke opdracht (conform markttaarif) of (3) als gebruiker. Overheidsinstellingen kunnen als gebruiker optreden onder dezelfde voorwaarden als private gebruikers.

De te leveren cofinanciering door gebruikers moet bevestigd worden in een steunbrief. In deze brieven moet expliciet worden vermeld: 1) waarom het onderzoeksthema en de utilisatiedoelstellingen zo belangrijk zijn voor hun bedrijf of organisatie, 2) het belang van het utilisatieplan voor de bedrijfsvoering, 3) waaruit hun bijdrage aan het beschreven thema zou kunnen bestaan – liefst al zo expliciet mogelijk, en 4) of de gebruiker voornemens is om (i) NWO-domein TTW het voortouw te laten nemen in het maken van IE -afspraken conform het geldende TTW-IE beleid, of (ii) eigen IE & publicatie-afspraken te maken met de betrokken kennisinstelling en gebruikers hierover (dit laatste punt geldt voor de steunbrieven in Fase 3). Zie ook de vereisten aan een steunbrief onder het kopje 'Steunbrieven' en onder de 'Toelichting Intellectueel Eigendomsrechten & publicatie-afspraken'.

Toelichting Criteria m.b.t. de in-kind (in natura) cofinanciering

Het is mogelijk dat een gedeelte van het onderzoek wordt uitgevoerd door derden. Voorwaarde is dat de geleverde expertise in de vorm van uren niet reeds beschikbaar is op de kennisinstelling(en) en specifiek voor het TTW-project wordt ingezet. Voor personele ondersteuning door derden hanteert NWO-domein TTW vaste tarieven om het aantal ingezette uren (maximaal 1400 directe uren/jaar/fte) voor een senior of junior onderzoeker te kapitaliseren. Voor de actuele tarieven zie <https://www.nwo.nl/documents/ttw/projectbeheer/uurtarieven-mensuren-voor-in-kindbijdragen>.

Voor toegezegde materiële middelen rekent u de kostprijs. Commerciële tarieven worden niet geaccepteerd. Voor toegezegde apparatuur houdt u rekening met reeds gedane afschrijvingen én de intensiteit van gebruik.

Toezeggingen in de vorm van de levering van diensten kan alleen als de dienst als identificeerbare nieuwe inspanning kan worden gevolgd. De dienst moet niet reeds beschikbaar zijn op de kennisinstelling(en) die het onderzoek uitvoer(t)en. Het kan voorkomen dat men reeds geleverde diensten (bijvoorbeeld een database, software of plantenlijnen) als in-kind cofinanciering wil opvoeren. Acceptatie is in dit geval niet vanzelfsprekend. Hierover dient u contact op te nemen met NWO-domein TTW. In nader overleg wordt dan bepaald of voor deze levering een concrete waarde is vast te stellen.

Niet toelaatbaar als cofinanciering

- NWO-domein TTW waakt voor oneigenlijke vermenging van geldstromen; cofinanciering kan nooit afkomstig zijn uit de eerste of tweede (NWO, KNAW) geldstroom. Cofinanciering kan daardoor ook nooit afkomstig zijn van de kennisinstelling van de (mede)aanvrager(s) of van instellingen die zelf bij NWO-domein TTW kunnen aanvragen.
- Kortingen op (commerciële) tarieven voor o.a. materialen, apparatuur en/of diensten.
- Kosten m.b.t. overhead, begeleiding, consultancy en/of deelname aan de gebruikerscommissie.
- Kosten voor diensten die voorwaardelijk zijn. Er mogen geen voorwaarden gesteld zijn aan de levering van de cofinanciering. Ook mag de levering van de cofinanciering niet afhankelijk zijn van het al dan niet bereiken van een bepaald stadium in het onderzoeksplan (bijv. go/no-go moment).
- Kosten die door NWO-domein TTW niet worden vergoed (bijv. klinische trials, kosten m.b.t. exploitatie van de resultaten uit het onderzoek, servicekosten apparatuur).
- Kosten van apparatuur indien één van de (hoofd)doelen van de onderzoek aanvraag is verbetering/meerwaarde te creëren van deze apparatuur.

3 Voorbeeldberekeningen cofinanciering

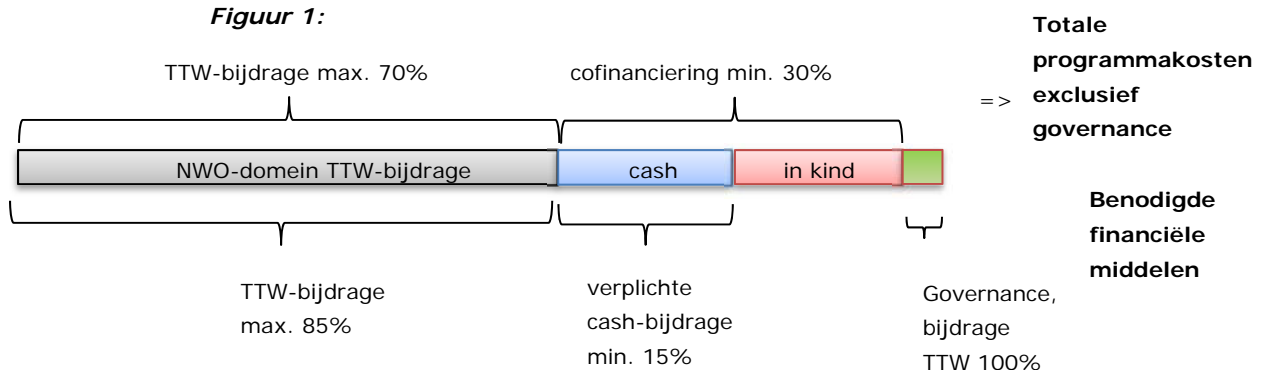
De minimale omvang van de TTW-bijdrage per programma bedraagt M€ 1,5 incl. btw, de maximale TTW-bijdrage per programma bedraagt M€ 4 incl. btw. De maximale TTW-bijdrage per project is € 750.000 incl. btw. Bij projecten met een investeringskarakter (> €250.000 aan investeringen) bedraagt de TTW-bijdrage maximaal M€1 inclusief BTW. Naast de TTW-bijdrage is, met uitzondering van het project 'Governance', cofinanciering door gebruikers verplicht. Voor het project 'Governance' bedraagt de maximale TTW-bijdrage 5% van de totale TTW bijdrage aan het programma.

De cofinancieringseis geldt voor het **gehele programma**, uitgezonderd het project 'Governance', en niet op projectniveau. Op deze manier kunnen wetenschappelijk goede projectinitiatieven, die niet aan de cofinancieringseis kunnen voldoen, gecompenseerd worden door andere projecten uit hetzelfde programma met een hoge gebruikersbijdrage. Wel dient NWO-domein TTW hoofdfinancier te zijn bij alle individuele projecten en dient minimaal 2/3 van de projecten individueel aan de gestelde cofinancieringseis te voldoen. Voor het extra project Governance is geen cofinanciering vereist en deze telt niet mee in de berekening voor de minimaal verplichte cofinanciering.

Het uitgangspunt is dat NWO-domein TTW maximaal 70% van de totale programmakosten, uitgezonderd het project Governance, financiert en de cofinanciering minimaal 30% van de **totale programmakosten**, uitgezonderd het project Governance, bedraagt. De cofinanciering heeft een verplicht in cash aandeel van minimaal 15% van de **benodigde financiële middelen**, het resterende deel mag bestaan uit in kind cofinanciering (Figuur 1).

De minimaal benodigde cofinanciering van 30% dient geleverd te worden door bedrijven en instellingen die niet als aanvrager van TTW-projecten kunnen optreden. Hogescholen kunnen geen cofinanciering leveren. Buitenlandse bedrijven kunnen onder dezelfde voorwaarden als Nederlandse bedrijven cofinanciering leveren.

Figuur 1:

Om te voorkomen dat bij toenemende in-kind bijdragen de verplichte cash bijdrage onbeperkt meestijgt worden de bijdragen als volgt gedefinieerd:

- financiële bijdragen worden gebruikt ter dekking van een deel van de projectkosten en vormen dus samen met de TTW-bijdrage de benodigde financiële middelen;
- met in-kind bijdragen worden gekapitaliseerde personele en/of materiële bijdragen van gebruikers bedoeld.

Voorbeeldberekeningen

Voor zowel Fasen 2 als 3 dient u een totaal berekening uit te voeren voor het **gehele programma**, inclusief btw.

U kunt, indien gewenst, voor fase 2 ter ondersteuning de Excel file Financiële Planning Perspectief programma gebruiken (zie documenten op de website). Dit overzicht dient u in Fase 3 volledig in te vullen en in te dienen. In Fase 2 dient het slechts ter ondersteuning en hoeft het niet ingediend te worden.

Stel u begroot de **benodigde financiële middelen** voor uw programma op M€ 3.1, waarvan M€ 0.1 voor het project 'Governance'.

Indien de **cofinanciering alleen uit cash** bestaat dan is de verplichte cash bijdrage minimaal 30% van M€ 3, oftewel M€ 0.9. De NWO-domein TTW bijdrage is dan maximaal 70% oftewel M€ 2.1 plus M€ 0.1 voor het project 'Governance'.

Bestaat de **cofinanciering uit zowel cash als in-kind**, dan is de minimale cashbijdrage 15% van de benodigde financiële middelen oftewel M€ 0.45 en draagt NWO-domein TTW – afgezien van de bijdrage voor het project 'Governance' ad M€ 0.1 – een bedrag van M€ 2.55 bij. De daarnaast benodigde in kind cofinanciering is als volgt te berekenen: de M€ 2.55 (bedrag exclusief project 'Governance') van NWO-domein TTW is maximaal 70%, de minimaal benodigde cofinanciering is dus 30/70 van M€ 2.55 oftewel M€ 1.093. Na aftrek van de minimaal verplichte cashbijdrage van M€ 0.45 resteert dan een minimale in kind bijdrage van M€ 0.643. De totale projectkosten, exclusief het project 'Governance', zijn dan de benodigde financiële middelen M€ 3.0 plus de in kind cofinanciering, M€ 0.643, samen M€ 3.643.

Stel u vraagt een project aan waarvoor de **totale projectkosten** (inclusief alle cofinanciering) M€ 3.1 euro bedragen, waarvan M€0.1 voor het project 'Governance'. In dit geval is de TTW-bijdrage maximaal M€ 2.1 (70% van het totaal) plus 100% van de kosten voor het project 'Governance' ad M€ 0.1 (samen M€ 2.2), de totale cofinanciering minimaal M€ 0.9 (30% van het totaal exclusief 'Governance'), waarvan minimaal M€ 0.37 in cash (15% van de benodigde financiële middelen oftewel 15/85 van de NWO-domein TTW bijdrage). De overige M€ 0.53 cofinanciering mag in kind geleverd worden.

In alle gevallen dient u te controleren of de gevraagde TTW-bijdrage voor de kosten van het project 'Governance', niet hoger is dan 5% van de totale TTW-bijdrage van het programma.

Wij maken u er op attent dat na honorering van een programma voorstel een bevestiging wordt gevraagd van de bijdrage.

Wij adviseren u bij onduidelijkheden contact op te nemen met de coördinatoren Anke Stekelenburg (030 – 6001 314, a.stekelenburg@nwo.nl), Bastiaan de Jonge (030 – 6001 273, b.dejonge@nwo.nl) en Lise de Jonge (030 – 6001 223, l.dejonge@nwo.nl).

4 Vereisten aan steunbrieven

Vereisten aan steunbrieven (algemeen):

- De steunbrief is in het Engels gesteld.
- Steunbrieven zijn gericht aan de programmaleider of projectleider (niet aan NWO-domein TTW).
- De brieven moeten voorzien zijn van volledige en correcte adres gegevens, zijn ondertekend door een tekenbevoegd persoon en op briefpapier van de afzender zijn geprint.
- De vermelde bedragen in de steunbrieven moeten corresponderen met de bedragen in de opgevoerde begroting. Een kopie of scan van de brief voldoende

4.1 Vereisten steunbrieven Fase 2:

Om de beoordelingscommissie een weloverwogen oordeel te laten vormen in Fase 2 over de commitment en steun aan het project of programma vragen wij in een steunbrief een aantal zaken beschrijven:

- de interesse van de publieke/private partner in het beschreven thema/programma/project.
- de rol van deze publieke/private partner in het project of programma.
- waaruit hun bijdrage aan het beschreven thema bestaat of zou kunnen bestaan (cash en/ of in kind).

Onduidelijkheid over de (mogelijke) bijdragen van gebruikers en/of over het kunnen voldoen aan de cofinancieringseis bij verdere uitwerking weegt mee in de beoordeling in Fase 2 (selectie van programma-ontwerpen voor verdere uitwerking).

Hieronder is een mogelijk sjabloon voor een steunbrief voor een programma-ontwerp (Fase 2).

4.2 Voorbeeldbrief support letter Fase 2

Company
Logo
Address
Date [as recent as possible]
Dear [name (co)applicant/project leader]
<p>Introduction: Brief description of the company and the core business (type of company, size, which service, products). An explanation as to why the theme and answering of the research question are important to the company. How does this solution fit in their strategy?</p>
<p>Description of support: A statement that the company is interested in and will commit itself to the research. What the company will/might contribute in concrete terms (cash and/or in kind, incl. capitalization) and why/how this fits in the research proposal/planning. (Further specification of the in-kind support is asked in Phase 3 of the procedure.) The cash contribution stated in the letter will be paid to NWO Domain TTW if the application is granted.</p>
Signed by an authorized signatory
Name and function

4.3 Vereisten steunbrieven Fase 3:

A. Vormvereisten

Naast bovenstaande algemene vorm vereisten geldt dat er bevestigd dient te worden dat de in de brief genoemde financiële bijdrage aan NWO-domein TTW betaald worden. NWO brengt geen BTW in rekening.

B. Vereisten t.a.v. de inhoud

- Korte omschrijving over het bedrijf en de core-business (type bedrijf, grootte, welke dienst, producten).
- Een verklaring dat het bedrijf geïnteresseerd is in, en zich wil committeren aan, het onderzoek.
- Het belang van het utilisatie plan voor de bedrijfsvoering van de afzender
- Beantwoording van de vraag waarom het beantwoorden van de onderzoeksvraag van belang is voor het bedrijf. Hoe past deze oplossing in hun strategie?

- Een korte verklaring waarom juist deze onderzoeksgroep en dit voorstel support krijgen.
- Wat het bedrijf concreet gaat bijdragen (incl. kapitalisatie) en waarom dit past in het onderzoeksvoorstel/planning.
- Het nader specificeren van in natura steun, zowel uren (aantal en/of gebruikt tarief) als materialen (aantallen; kostprijs; tarief; percentage dat aan het project kan worden toebedeeld etc.).
- Het bedrijf levert de omschreven bijdrage zonder aanvullende voorwaarden.

Steunbrieven zijn onvoorwaardelijk en bevatten geen ontbindende bepalingen.

NWO-domein TTW zal personen en organisaties die steunbrieven hebben getekend niet benaderen als referent (gedragscode belangenverstrengeling).

NWO-domein TTW zal na honorering van het onderzoeksvoorstel de gebruiker om een bevestiging van de cofinanciering vragen ("bevestiging verplichting derden") en in relevante gevallen afspraken nader vastleggen in een overeenkomst.

Hieronder staat een sjabloon voor een steunbrief Fase 3 (let op de verplichte afsluitende paragraaf).

4.4 Sjabloon steunbrief fase 3

Company
Logo
Address

Date [as recent as possible]
Dear [name (co)applicant/project leader],

Introduction: Brief description of the company and the core business (type of company, size, which service, products). An explanation as to why the theme and answering of the research question are important to the company. How does this solution fit in their strategy?

Description of support: A statement that the company is interested in and will commit itself to the research. What the company will contribute in concrete terms (cash and/or in kind, incl. capitalization) and why/how this fits in the research proposal/planning. The cash contribution stated in the letter is paid to NWO-domain TTW.

Further specification of the in-kind support, both hours (number and/or tariff applied) and materials, for example:

<i>Description</i>	<i>number</i>	<i>cost price/ tariff</i>	<i>Total</i>	<i>Percentage that can be attributed to the project</i>	<i>etc</i>
XXX	X	XX	XX	XX%	
XXX	X	XX	XX	XX%	

Obligatory paragraph:

We have read and have been fully informed about the application. We state that we will actively participate in the User Committee (UC) established and that we will comply with the applicable terms and conditions for participation.
Furthermore we are aware that the above mentioned project is part of a NWO Domain TTW Perspectief programme.

Signed by an authorized signatory
Name and function

5 Richting van de vragen aan referenten (expert-reviewers)

Vragen met de volgende strekking over het Perspectief-programma worden aan de referenten voorgelegd:

- Wat is uw mening over de nieuwheid en de innovativiteit van het voorgestelde onderzoek?
- Wat is uw mening over het ambitieniveau van het programma?
- Wat is uw mening over de technisch-wetenschappelijke doelstellingen van het programma?
- Wat is uw mening over de structuur en de coherentie van het programma? Hoe beoordeelt u de onderlinge afstemming van de verschillende onderzoekslijnen (indien aanwezig) en de verschillende projecten daarbinnen. Dragen de verschillende projecten allen voldoende bij aan de programmadoelstellingen?
- Wat is uw mening over de noodzaak en de urgentie om dit onderwerp nu als programma aan te pakken?
- Heeft het programma voldoende focus en massa om op internationale schaal zichtbaar en onderscheidend te zijn?
- Hoe beoordeelt u de kwaliteit van de betrokken onderzoekers in internationaal perspectief. Behoren de indieners internationaal tot de vooraanstaande onderzoeksgroepen en is er een toegevoegde waarde van het voorgestelde onderzoek t.o.v. mogelijke andere internationale initiatieven?
- Mist u (vooraanstaande Nederlandse) onderzoekers, onderzoeksgroepen of onderzoek disciplines en/of gebruikersgroepen die een positieve bijdrage zouden kunnen leveren aan de samenhang, het doel of de kwaliteit van het programma?
- Wat is uw mening over de economische (en eventueel de maatschappelijke) relevantie en impact van het onderzoeksthema?
- Wat is uw mening over de betrokkenheid van (potentiële) gebruikers en de wijze waarop men van plan is kennisoverdracht te laten plaatsvinden?
- Stel dat de beoogde onderzoeksresultaten behaald worden. Wat verwacht u dan van de haalbaarheid van de toepassing? Aan welke termijn denkt u dan?
- Zijn de gevraagde middelen in lijn met het doel van het beschreven programma?
- Hoe beoordeelt u de balans tussen de bijdrage van de gebruikers aan het programma en hun belang bij het slagen van het onderzoek?
- Hoe beoordeelt u het project 'Governance' ten aanzien van de programmatische meerwaarde en ten aanzien van het realiseren de programmadoelstellingen op het gebied van utilisatie?

6 Technology Readiness Level

In de beoordelingscriteria (zie brochure) en in het invulformat (fase 3, komt in februari 2019 beschikbaar) wordt u gevraagd aan te geven wat het Technology Readiness Level (TRL) is van de technologie bij aanvang van het programma en het verwachte TRL aan het eind van het programma. Onderstaand de beschrijving van de TRL's.

Technology Readiness Level	Description
TRL 1.	Basic principles observed
TRL 2.	Technology concept formulated
TRL 3.	Experimental proof of concept
TRL 4.	Technology validated in lab
TRL 5.	Technology validated in relevant environment (industrially relevant environment in the case of key enabling technologies)
TRL 6.	Technology demonstrated in relevant environment (industrially relevant environment in the case of key enabling technologies)
TRL 7.	System prototype demonstration in operational environment
TRL 8.	System complete and qualified
TRL 9.	Actual system proven in operational environment (competitive manufacturing in the case of key enabling technologies)

7 Datamanagementparagraaf

Gebruik voor uw aanvraag het Engelstalige formulier 'Data management section'!

Toelichting Datamanagement

NWO wil bijdragen aan de ontwikkeling van goed datamanagement door van onderzoekers te vragen alle voor hergebruik relevante data duurzaam beschikbaar te stellen. In de datamanagementparagraaf wordt daarom gevraagd reeds voor aanvang van het onderzoek te bedenken hoe de verzamelde data geordend en gecategoriseerd moeten worden zodat zij vrij beschikbaar kunnen worden gesteld. Vaak zullen daarvoor immers al bij het tot stand komen van de data en de analyse daarvan maatregelen getroffen moeten worden.

NWO verstaat onder 'data' zowel verzamelde, onbewerkte data alsook geanalyseerde, gegenereerde data. Hierbij zijn alle verschijningsvormen denkbaar; digitaal en niet-digitaal (zoals samples, ingevulde vragenlijsten, geluidsopnames etc.).

NWO vraagt alleen om opslag van voor hergebruik relevante data. Daarbij gaat NWO er in principe van uit dat er binnen vakgebieden een breed gedragen opvatting bestaat over welke data relevant zijn om op te slaan voor hergebruik. Research Data Netherlands biedt een checklist voor de selectie van data die voor archivering in aanmerking kunnen komen. Onderzoeksresultaten dienen zodanig te worden opgeslagen dat ze ook op lange termijn terug te vinden en herbruikbaar zijn, ook voor onderzoekers uit andere disciplines en organisaties dan waar het onderzoek plaatsvond. Uitgangspunt daarbij is dat alle opgeslagen data in principe vrij toegankelijk zijn en dat toegang alleen wordt beperkt wanneer aspecten als privacy, openbare veiligheid, ethische beperkingen, eigendomsrecht en commerciële belangen dit noodzakelijk maken. De kosten voor datamanagement zijn subsidiabel en dienen in de aanvraagbegroting te worden opgenomen. Belangrijke factoren die de kosten bepalen zijn:

- het type data
- de benodigde capaciteit voor opslag en back-up;
- de mate van handwerk bij het toekennen van metadata en het opstellen van overige documentatie zoals codeboeken en gebruikte queries in het statistische pakket;
- de benodigde mate van beveiliging van de data;
- het inhuren van externe (datamanagement-)expertise.

Met de datamanagementparagraaf wil NWO vooral het bewustzijn over het belang van verantwoord datamanagement bevorderen. Daarom wordt de paragraaf niet meegenomen in de beslissing van een commissie om een aanvraag al of niet toe te kennen. NWO-domein TTW legt de paragraaf wel ter advies voor aan de commissie en referenten. Na honorering van een aanvraag dient de onderzoeker de paragraaf uit te werken tot een datamanagementplan. Aanvragers kunnen hierbij gebruik maken van hun advies.

Vragen NWO datamanagementparagraaf ten behoeve van aanvraagformulier:

1. Worden er data verzameld of gegenereerd die voor hergebruik geschikt zijn?

Ja: beantwoord dan vraag 2 t/m 4.

Nee: licht dan toe waarom het onderzoek niet leidt tot herbruikbare data, of tot data die niet kunnen worden opgeslagen of om andere redenen niet relevant zijn voor hergebruik.

2. Waar worden de data gedurende het onderzoek opgeslagen?

3. Hoe worden de data na afloop van het project voor de lange termijn opgeslagen en voor hergebruik beschikbaar gesteld voor derden? Voor wie zijn de data toegankelijk?

4. Welke voorzieningen (ICT, (beveiligd) archief, koelkasten of juridische expertise) zijn naar verwachting nodig voor de opslag van data gedurende het onderzoek en na het onderzoek? Zijn deze beschikbaar?*

**Met ICT-voorzieningen voor dataopslag wordt bedoeld zaken als capaciteit voor dataopslag, bandbreedte voor datatransport en rekenkracht voor dataverwerking.*

8 Links

- [Aanvragen Perspectief-programma](#) (Fase 2
Perspectief_format_programmadesign_2018-2019 en vanaf februari 2018 Fase 3
format programmavoorstel):
<http://www.nwo.nl/perspectief>
- [Overzicht met categorieën met sleuteltechnologieën](#)
www.nwo.nl/ket
- Hulpblad Financiële planning Fase 2
<http://www.nwo.nl/perspectief>
- [NWO Subsidieregeling 2017:](#)
<http://www.ttw.nwo.nl/nl/content/aanvrager>
- Brochure [Richtlijnen Gebruikerscommissie NWO-domein TTW 2017](#):
<http://www.ttw.nwo.nl/nl/content/aanvrager>
- [Gedragscode belangenverstremgeling:](#)
<http://www.nwo.nl/documents/nwo/juridisch/gedragscode-belangenverstremgeling-nwo>
- [Vaste TTW-tarieven salaristabellen:](#)
<http://www.ttw.nwo.nl/nl/content/aanvrager>
- [Uurtarieven voor bijdragen in natura door derden in de vorm van metingen:](#)
<http://www.ttw.nwo.nl/nl/content/aanvrager>
- [TTW-Cleanroomregeling:](#)
<http://www.ttw.nwo.nl/nl/content/aanvrager>
- [Nagoya Protocol:](#)
<https://www.cbd.int>
- [Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek \(NWO\):](#)
<http://www.nwo.nl/>
- Open Access:
www.nwo.nl/beleid/open+science

En de volgende formulieren:

- Formulier Programma-ontwerp

De volgende documenten zullen in februari 2019 op de website worden geplaatst:

- Aanvraagformulier Fase 3
- Toelichting op het aanvraagformulier Fase 3
- Financiële Planning Fase 3
- Formulier 'Verklaring en ondertekening' (Fase 3).

Uitgave:

Nederlandse Organisatie voor

Wetenschappelijk Onderzoek

Versie: 3 oktober 2018

Bezoekadres:

Laan van Nieuw Oost-Indië 300

2593 CE Den Haag

3 oktober 2018